

De Herald

van de

Bereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 6 Juni 1897. N°. 1015.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnements- en Advertentieën aan den Uitgever J. A. WORMSER, Bureau N. Z. Voorburgwal 44, te Amsterdam. Insendingen die later dan Dinsdag's namiddags te 12 uren worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementsprijs franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent. Abonnements worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentieën van 1 tot 6 regels 80 Cent; voor elke regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van Heidegaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Ct. p. regel.

„De gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen“.

[PINKSTEREN.]

De genade van den Heere Jezus Christus, en de liefde Gods, en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen, Amen.
2 Cor. 13: 13.

Pinksteren blijft voor Christus' kerk op aarde de dag, niet waarop ze ontstaan, niet waarop ze ontvangen, maar dan toch de dag waarop ze als wereldkerk geboren is. Tot op de dagen, toen Israël onder de naties verscheen, waren er wel geloovigen, was er wel openbaring van Gods zijde, en van de zijde der kinderen Gods dienst en eeredienst van den Heilige, maar tot een zichtbare kerk aaneengesloten waren ze nog niet. En ook, onder Israël school wel de kerk in de schaduw van Israëls nationale existentie, maar de vrijgemaakte, en zelfstandig geworden, de heel ons menscheelike geslacht omvattende, kortom de heilige, algemeene, Christelijke kerk was het nog niet. Met gelijke beslistheid moet daarom beide beleden: zoowel enerzijds dat de aanvang van Christus' kerk in het Paradijs lag, als anderzijds dat haar zelfstandig optreden, niet voor één volk, maar voor heel de wereld en voor heel ons menscheelike geslacht, eerst dagteekent van den ganschen doorluchtigen, den van God bestelden Pinksterdag te Jeruzalem.

Gelijk in het Paradijs de Heere God eerst 's menschen lichaam geformeerd had uit het stof der aarde, en daarna in zijn nagezanten inblies „den adem“, of gelijk er letterlijk staat „den geest des levens“, opdat alzoo eerst de mensch tot volle, levendige existentie zou komen, zoo ook was door al wat voorafging eerst het lichaam der kerk in den kring van Jezus' discipelen geformeerd, en nu op den Pinksterdag voer in dat lichaam der kerk de Heilige Geest, opdat zoo eerst Christus' kerk tot haar optreden in de wereld, en tot het vervullen van haar dienst voor de herschepping aller dingen, bekwamen zou worden.

We zijn gedoopt in den naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, en wortel van alle belijdenis onder de Christenheid is daarom de belijdenis der heilige Drie-eenheid. Maar hoe diep de kern van dit aanbiddelijk mysterie ook in het wezen van den levenden God voor ons wegschuilt, toch teekent zich, zij het ook op gebrekkige wijze, deze drie-eenheid van het Heilige ook in de openbaring des levens voor ons af. Stamenlijst blijft het, als wij de Schepping meer bijzonderlijk met den Vader, de Verlossing nader met den Zoon, de heiligmaking meer eigenaardig met den Heiligen Geest in verband stellen, want elk Christen weet en belijdt, dat alle uitgang werk der Goddelijke majesteit aan deze drie Personen gemeen is. Maar niettemin geeft die onderscheiding, mits ze nooit scheiding worde, voor ons besef klaarheid. En zoo mag gezegd, dat elk jaargetij, dat wisselt, elk jaar dat verliep, ons een dag des Vaders brengt, een dag die ons spreekt van God den Vader als onzen Schepper; dat evenzo Bethlehem en Golgotha en de dag der Verrijzenis ons het getuigenis brengen van God den Zoon en onze Verlossing. En in dat verband, in die

reels, in die opeenvolging, is nu Pinksteren de groote en doorluchte dag, waarvan reeds Joël profeteerde, die ons de rijke openbaring brengt van God den Heiligen Geest, of onze Heiligmaking.

Pinksteren is de dag, die ons betuigt, niet maar dat er krachten, dat er werkingen, dat er invloeden en aandoeningen des Heiligen Geestes in menschen begonnen te werken. Immers wie dat waant doet al het werk Gods in het Paradijs, in Abrahams tent en onder Israël te niet. Veel eer toont de Heilige Schrift, en belijdt op haar gezag Christus' kerk, dat de werkingen des Heiligen Geestes in het gemeen van de ure der Schepping al uitgingen, toen het nog „duister was op den afgrond en de Geest Gods zweefde over de wateren“; en meer nog dat de Geest Gods reeds van oude dagen af geestelijk wrocht, dat zijn werkingen in al Gods heiligen waren, ja, dat „God zijn Heiligen Geest in het midden van Israël gesteld had“ (Jesaja 63: 11). Ook in de Vleeschwording des Woords was het werk der ontvangenis uit den Heiligen Geest, en bij den Doop daalde de Heilige Geest op den geboren uit Maria neder, en voor en na zijn verrijzenis had Christus „de gave des Heiligen Geestes“ aan zijn jongeren verleend. Ondenkbaar en onmogelijk alzoo, dat de werkingen, de gaven, de invloeden van den Heiligen Geest eerst op den Pinksterdag naar Gods heiligen uitgingen. Ware er dan ook op den Pinksterdag niets anders geschied, dan dat de apostelen en wie met hen in de opperzaal vertoefden, in rijker mate gaven des Geestes hadden ontvangen, zoo zou er in dien Pinksterdag niets doorluchtigs, niets ongemeens noch ongewoons zijn te ontdekken, niets dat niet ook vroeger plaats greep, en zich niet telkens daarna, eeuw in eeuw uit, herhaald heeft, nog herhaalt, en tot aan de wederkomst des Heeren herhalen zal.

Scherp moet deswege door wie den Pinksterdag verstaan wil het woord van den apostel Johannes gevat, dat „de Heilige Geest er (voor Golgotha) nog niet was, want dat Jezus nog niet verheerlijkt was“ (Joh. 7: 39). Werkingen, invloeden, gaven des Heiligen Geestes waren er steeds geweest, maar nu zou er iets anders, iets nieuws komen, en dat nieuwe teekende Jezus zelf in deze woorden: „dat alsdan stroomden des levenden waters uit de geloovigen zouden vloeien“. Van dit zeggen toch teekent de apostel aan: „Dit zeide hij van den Geest, dien ontvangen zouden degenen die in hem geloofden, want dusver was de Heilige Geest er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.“

Hoe meer het einde naderde, des te meer was Jezus dan ook zelf vervuld van die heerlijke gedachte, en met name, toen hij, vlak vóór zijn sterven, zijn jongeren toesprak, herhaalde hij het hun tot driemaal toe, dat hij nu van hen ging, maar dat hij, aan 's Vaders rechterhand verhoogd, hun zou toezenden, niet gaven des Geestes, maar den Heiligen Geest zelf, den Trooster, die hen in alle waarheid leiden zou, die het uit het zijne zou nemen, en het hun zou verkondigen.

In klare, doorzichtige, alle misduiding uitsluitende woorden heeft alzoo Christus zelf het zijn jongeren vooruit verkondigd, dat, hetgeen op den Pinksterdag te komen stond,

niet was een gave, een kracht, een werking, een invloed des Geestes, maar God de Heilige Geest zelf, een komen tot de wereld van den derden Persoon der heilige Drie-eenheid, gelijk de tweede Persoon der heilige Drie-eenheid tot deze wereld gekomen was in Bethlehems kribbe. En toen de Pinksterdag tot het verleden behoorde, en de kerk van Christus, onder de hoede der apostelen, die wereld is ingegaan, hebben Jezus' apostelen het gedurig aan de geloovigen betuigt, dat zij, en allen saam als gemeente, en persoonlijk in hun eigen zielsbestaan, een tempel Gods waren, een woonstede Gods in den Geest, want dat de Heilige Geest in hen woonde. Ja, zoo persoonlijk is dit door de apostelen betuigt, dat ze ons spreken van den Heiligen Geest, als van Een, die in ons eigen hart met onzen geest getuigt dat we kinderen Gods zijn, en zelfs gewagen van een bidden van dien Heiligen Geest in ons eigen hart met onuitsprekelijke verzuchtingen.

De geheel eenige, de vooraf onbekende, en daarna zich nooit herhaald hebbende gebeurtenis van den Pinksterdag, is en blijft derhalve de nederdaling van God den Heiligen Geest, om woning te maken in Gods tempel op aarde, d. i. in het mystieke Lichaam van Christus, toenmaals vertegenwoordigd in de elfen en wie met de elfen in de opperzaal van Jeruzalem in de liefde Christi vereenigd waren. En dat wel, niet een nederdalen, om straks daarna de kerk weer te verlaten, maar een nederdalen, om woning onder ons te maken, en bij ons te blijven tot in der eeuwigheid.

Dit is het alzoo wat den Pinksterdag gansch doorluchtig, groot in de historie der wereld, en onder de dagen geheel eenig maakt, dat namelijk op dien dag der dagen de gemeenschap, de blijvende, de nooit weer weggaande gemeenschap des Heiligen Geestes aan de herboren menscheid geschoon is, en dat God de Heilige Geest alsnu in Christus als ons Hoofd en in ons als zijn leden woont.

Op de onteedere vraag der weetgierigheid: waar dan thans de Heilige Geest te vinden is, en op wat punt in het zichtbare ge Hem grijpen kunt, — valt geen ander antwoord te geven, dan de wedervraag: waar, op welk punt van uw lichaam ge uw eigen ziel kunt grijpen. Ge weet, ge bekennt, als ge in de teederheid der liefde op uw kind nederziet, dat in die lichamelijke verschijning, die voor u staat, de ziel van uw kind aanwezig is, dat uw kind een ziel bezit en dat die ziel in dat lichaam woont. Maar als men u nu verder vraagt, of ge, om de ziel van uw kind te grijpen, de hand of de borst of het hoofd moet uitkiezen, keert ge u met weerzin van zoo werktuiglijken vragers bij zoo heilige teedere zaak, als de ziel van uw kind is, af. En zoo nu ook, heeft het geen zin, om te vragen, waar, zoo de Heilige Geest op aarde woont, die Heilige Geest dan in het zichtbare te grijpen is; want immers het geestelijke is niet te grijpen; en wie zou ooit den Heiligen Geest in plaats beperken, Hem den alomtegenwoordigen God, die slechts in dien zin kan inwonnen in het geschapene, dat Hij een daartoe bereid schepsel kiest als brandpunt om er zijn stralen van te doen uitgaan?

Ge kunt, ge moet alzoo belijden, dat de woonstede van den Heiligen Geest is in de gezamenlijke heiligen op aarde, wijl deze allen saam de leden van het mystieke Lichaam des Heeren op deze wereld zijn. Dat is de grens. In dien kring is de gemeenschap der heiligen, omdat deze allen in het lichaam des Heeren zijn ingelijfd. En derhalve weet ge, dat in dien kring, als één geheel genomen, en zich uitstrekkende over alle naties en volkeren, God de Heilige Geest woont. Maar overmits God en niet gij het hart doorgrondt, en wel uw God, maar niet gij al zijn heiligen over heel de wereld kent, kan er van aanwijzing dezer woonstede Gods, of van afmeting van haar lengte en breedte en hoogte en diepte geen sprake zijn, en is het voor u alleen de vraag, of gij in uw plaats en op de plek, waar God de Heere de plaatsen van uw woning beschikt heeft, tot de gemeenschap der heiligen gekomen zijt en in de gemeenschap met den Heiligen Geest leeft.

Dat is het dan ook, waarom, zoo dikwijls de geloovigen saamvergaderen, onder den Dienst des Woords en der Sacramenten, de zegenspreuk uitgaat: „Genade en vrede zij u van God den Vader, door Christus Jezus onzen Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes“, opdat in de gemeente die gemeenschap met den in haar midden wonenden Heiligen Geest ontwaard en genoten worde. En evenzo waarom bij het sluiten van de vergadering der geloovigen, als een iegelijk naar zijn woning staat weer te keeren, de zegen op de gemeente wordt gelegd: „De genade van onzen Heere Jezus Christus, en de liefde Gods, en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen, Amen“; hetwelk beduidt, dat het uiteengaan in de wereld en het terugkeeren naar eigen woning en bedrijf, geen oorzaak mag worden om de persoonlijke gemeenschap van den Heiligen Geest te verliezen. Alzoo tweemaal gemeenschap met den Heiligen Geest. De éne voor de gemeente in haar geheel, en door deze bijzonderlijk ontwaard, gevoeld en genoten onder den Dienst des Woords, der Gebeden en der Sacramenten. De andere de gemeenschap met den Heiligen Geest voor de enkele personen, en voor de enkele gemeenten, die gekend wordt in het werk der stille bevinding, in het persoonlijk en huiselijk gebed, in den dienst en in den eeredienst, dien we in het gezin en in de eenzaamheid, uit innigen dank voor zijn onuitsprekelijke genade, aan den Drie-eenigen God opdragen.

Uit dien hoofde komt op elken herinneringsdag aan het Jeruzalemsch Pinksterwonder alzoo weer de vraag tot elk kind van God, of hij waarlijk en inderdaad die gemeenschap des Heiligen Geestes geniet en oefent. Heugenis, gedachtenis, herinnering is op zich zelf reeds iets, en wie op het Pinksterfeest zich althans de inspanning gunst, om het voor achtien eeuwen gebeurde in en door en na te denken, steekt reeds hoog uit boven den oppervlakkige, die gedachteloos meezingt of misschien erger nog, in Pinksteren alleen een dag van ontspanning en ontslag van arbeid en moeite begroet. Het bezig zijn met het doorluchte feit van Pinksteren verraadt reeds interest in het Heilige, zin voor de hoogere dingen. Maar toch daarbij kunt ge niet blijven staan. Het feit zelf dat op Pinksteren plaats greep, verbiedt u dit.

Immers wie belijdt en erkent, dat God de Heilige Geest op Pinksteren tot onze wereld gekomen is, en de gemeente tot zijn woonstede heeft gekozen, en alzoo nu nog in de Kerke Christi op aarde inwoont, die kan niet voortleven en mag niet voortgaan op zijn weg, alsof hij met dien nedergedaalden God niet rekende, en op dien inwonenden God geen acht sloeg. Te belijden, dat Hij er is, en te doen als ware Hij er niet, gaat niet saam. De inwoning van God den Heiligen Geest, oprechtelijk beleden, stelt vanzelf en onverbiddelijk den eisch, dat ge op zijn liefelijke tegenwoordigheid merken, met zijn Goddelijke presentie eerbiediglijk rekenen, en Hem in zijn woonstede zoeken, aanbidden, ja, met heel de toewijding uwer ziel vereeren zult.

Sterker nog. Ge belijdt dat God de Heilige Geest inwoont in het mystieke Lichaam van Christus, en ge belijdt eveneens dat gij zelf, persoonlijk, van dat Lichaam van Christus „een levend lidmaat zijt en eenwig sult blijven“. Het is alzoo niet iets buiten u, maar een heilige realiteit, waarbij ge zelf betrokken zijt, waar gij zelf deel aan hebt, en die waarheid en werkelijkheid in uzelfen moet blijken, — of uw persoonlijk bestaan en leven weersprekt regelrecht, wat ge met uw lippen belijdt.

Nu is die gemeenschap die gij met den Heiligen Geest moet hebben een tweeledige. Ze is enerzijds een gemeenschap waarin de Heilige Geest zich aan u mededeelt, en anderzijds een gemeenschap waarin gij uzelfen mededeelt aan den Heiligen Geest. Gemeenschap is uit haar aard altoos wederkeerig. Er is alzoo gemeenschap van den Heiligen Geest met u, en gemeenschap van u met den Heiligen Geest.

Toch mogen in de apostolische zegensbede deze beide niet tegenover elkander worden gesteld, en er mag niet gezegd, dat deze zegenspreuk, of uitsluitend de gemeenschap bedoelt, die van den Geest naar u uitgaat, noch ook dat die bede alleen ziet op de gemeenschap, waarin gij u ontsluit voor den Heiligen Geest.

Die dit waant, scheidt wat zich niet laat scheiden. Reeds onder menschen heeft ontsluiting van het hart des éénen vanzelf het gevolg, dat ook het hart des anderen voor hem opengaat. Liefde lokt liefde uit. Glans spreidt glans. Wie zich in de liefde geeft, zal in de liefde ontvangen. De stroom zelf holt de bedding uit, en het is dank zij die bedding, dat die stroom te machtiger voortspoeit.

Zoo dus ook moet ge van de „gemeenschap des Heiligen Geestes“ belijden, dat, hoe rijker de gemeenschap is die de Heilige Geest u van zichzelf schenkt, des te lichter ook uw gemeenschap met dien Geest zal worden, en dat evenzo omgekeerd, hoe meer uw hart zich in bewuste gemeenschap voor dien Geest ontsluit, des te dieper en te krachtiger de gemeenschap diens Geestes in u door zal dringen.

Wel is het begin dier heilige gemeenschap nooit van onzen kant. Niet wij roepen den Heiligen Geest in, maar Hij begint met bij ons woning te maken en zich aan ons te openbaren. Het heilig initiatief is steeds aan de zijde des Heiligen Geestes, en gaat nooit van ons uit. Maar is van de zijde des Geestes de gemeenschap begonnen, dan gaat de werking beiderzijds, steeds met weder-

De Martelaren.

CCXXXIX.

FRANCISCO DE SAINT-ROMAIN.

Geen land van Europa, dat niet het bloed der martelaren heeft zien vloeien. Nederland, Frankrijk, Engeland en Schotland hebben hun aandeel moeten leveren aan die schare, die hare belijdenis met haar bloed heeft bevestigd. Ook Spanje. Een der martelaren uit dit land was Francisco de Saint-Romain, een man van goeden huize, uit Burgos afkomstig en zeer geëerd bij allen die hem kenden, om zijn deugdzaamheid en zedigheid.

Opgevoed in de Roomsche leer, was hij die van harte toegedaan. Wonderlijk is echter de weg geweest, dien de Heere met hem gehouden heeft, om hem van zijne dwalingen te overtuigen. In den jare 1540 waren eenige kooplieden van Bremen in „het Oostland“, bij gelegenheid der kermis, niet te Antwerpen gekomen, zooals zij dat gewoon waren, om hunne schuld te betalen aan eenige Spaansche kooplieden. Derhalve besloten laatstgenoemden eenigen hunner naar Bremen af te vaardigen, om dit geld bij hunne schuldenaars af te halen.

Niemand kwam hun zoo geschikt voor om deze taak te volbrengen als Saint-Romain, daar hij de Bremische kooplieden het best kende. Saint-Romain begaf zich op weg met eenen reisgenoot, ook een Spanjaard, met wien hij na een lange en vermoeiende reis te Bremen aankwam. Zijn eerste verlangen was een kerk te bezoeken. Hij trad er een

binnen, waar juist gepreekt werd. De voorganger was Jacobus Spreng (Praepositus), de bekende prior der Augustijner-moenniken te Antwerpen, die in 1510 Gods Woord leerde kennen en predikte, doch den 28 Februari 1522 zijne reformatorische gevoelens in de St. Gudule te Brussel heriep. Toen begaf hij zich evenwel naar Bremen, waar hij terugkeerde tot de waarheid, en daar langen tijd dienaar des Woords was. Hem dan hoorde St-Romain.

Ofschoon hij niet veel van de Duitse taal verstond, bleef hij toch luisteren, daar hij zeer nieuwsgierig was, om te weten welke de leer was, die in Duitschland verkondigd, maar door de Spanjaarden verhoed werd. En wat geschiedde? St-Romain verstond niet alleen de geheele preek, maar werd er diep door getroffen in zijne ziel. Na de godsdienstoefening liep hij naar den prediker, die hem zijne vriendelijke ontving en met een naam zijn huis nam. Daar herhaalde St-Romain hem van woord tot woord zijne rede en vroeg verklaring van de geheele leer, waarvan hij voor 't eerst iets had gehoord. Spreng stond verbaasd over de opwinding van dezen man en zijne plotselinge verwondering en maande hem aan kalm te zijn. Vervolgens leerde hij hem den Christus der Schriften kennen. Drie dagen bleef de bezoeker ten huize van den prediker, en in dien tijd werd hij geheel veranderd. Daarna kweekte hij zich van de taak, waarvoor hij naar Bremen was gekomen, doch telkens kwam hij bij den oud-prior terug, om nog meer te leeren. Dag en nacht dacht hij aan niets anders dan aan het Woord des Heeren. Zelfs begon hij aan anderen de pas gevonden waarheid te prediken. Behalve met Spreng, verkende St-Romain ook nog met een anderen oud-prior, een Dominikaan uit Schotland, die in 1534 van Lutherische gevoelens verdacht werd en eerst naar Engeland, toen naar het vasteland vluchtte.

Intusschen vergat hij zijne vrienden in Antwerpen ook niet. Hij schreef hun van zijne bekeering en predikte hun schriftelijk Christus den gekruisigde, terwijl hij zijn afkeer

uitsprak over de inquisitie en de verblinding der Spanjaarden betreurde.

Eindelijk besloot St. Romain naar Antwerpen terug te keeren, om zijne vrienden van den Heere te spreken, ten einde daarna naar Spanje te gaan en zijnen ouders den Christus te verkondigen. Ondertusschen schreef hij brieven aan den keizer, waarin hij hem verzocht af te zien van de vervolging der geloovigen. Ook schreef hij kleine Spaansche tractaten voor zijne landgenooten, om hen te bewegen tot het geloof in Christus.

Toen hij in Antwerpen kwam, zag hij zich door zijne vrienden bedrogen. Dezen toch hadden in hunne brieven aan hem te kennen gegeven, dat zij wel meermalen willen hooren van de goddelijke waarheid, die hem zoo na aan het hart lag. Maar hij vond bij zijn aankomst moenniken, door zijne vrienden van alles op de hoogte gesteld, die hem dadelijk gevangen deden nemen. Terstond onderzochten zij toen wat hij bij zich had en vonden boeken van Luther, Melancthon, Oecolampadius, alsmede spotprenten op den pous. Dit was genoeg, om hem van kettersij te verdenken. Trouwens het onderzoek, mondeling bij hem ingesteld omtrent zijn geloof, stelde het boven allen twijfel, dat hij een ketter was. Zijne Spaansche vrienden hielden hem voor krankzinnig en sloten hem op in een toren, zes mijlen van Antwerpen, waar hij in een donker hol acht maanden doorbracht. Toch werd hij daar door mannen van aanzien bezocht, die hem aanrieten weer tot zijne oude gevoelens terug te keeren. De gevangenschap en de drang zijner vrienden brachten hem zoóver, dat hij hun belofde in het vervolg kalmer te zullen zijn. Na deze verklaring werd hij uit den kerker ontslagen. Twintig dagen vertoefde hij toen te Antwerpen, waarna hij zich naar Leuven begaf, waar hij in kennis kwam met Francisco Dryander, die geboortig was van dezelfde stad. Deze maande hem aan te blijven in zijn koopmanschap, waarin hij God evengod kon dienen als wanneer hij dienaar des Woords werd, waaraan hij toen dacht.

Tevens waarschuwde hij hem, aan de eene zijde nooit om der menschen wil Christus in eenig punt te verloochenen, aan den anderen kant, zijn leven niet roekeloos in gevaar te brengen.

De martelaar beaamde dit, maar nauwelijks had hij Leuven verlaten, of hij begaf zich naar den Rijksdag van Regensburg, waar keizer Karel V op dat oogenblik was, en vond een middel om tot hem door te dringen, waarop hij bij hem aankwam. De Protestanten niet langer te vervolgen, daar bij hen de waarheid was. De keizer hoorde hem geduldig aan en beloofde de zaak ter harte te nemen. St-Romain was eerst met goede hope vervuld, maar zag zich daarin echter spoedig teleurgesteld, toen de keizerlijke rijksdag van Regensburg allerlei gruwelen pleegden. Nog eens en nog eens verscheen hij voor den vorst. Telkens kreeg hij goede beloften. Maar toen hij zich hierna met niet tevreden stelde en altijd weer terugkwam, werd hij gevangen genomen. Zijne vijanden wilden hem toen in den Donau werpen, maar dat verhinderde de keizer, die hem wilde gevonnisd hebben naar de wetten des rijks. Toen werd hij in een kerker geconfin. Onder dit alles ondervond hij 's Heeren heerlijke vertroosting.

Na eenigen tijd voerde de keizer hem met zich mede, overal waar hij heenging, zelfs op dien ongelukkigen krijgstocht naar Algiers, waar de keizer ternauwernood er het leven afbracht.

Toen hij met zijnen vorst weer behouden in zijn vaderland gekomen was, werd hij aan de inquisitie overgegeven, die hem veroordeelde levend verbrand te worden.

Tot het laatste toe beproefden de moenniken St-Romain tot herroeping te bewegen. Doch dit was alles vruchteloos. Als een krijgsheld van Christus slierf hij in de vlammen in den jare 1548.

DE GAAY FORTMAN.